

Một số đề xuất phát triển du lịch của tỉnh Ninh Bình trong thời gian tới

NGUYỄN ANH DŨNG*

Là mảnh đất Cố đô với nhiều di tích, danh lam thắng cảnh nổi tiếng của đất nước, hoà quyện cùng với bản sắc văn hóa địa phương, Ninh Bình đã ghi dấu ấn đậm nét trong lòng du khách trong và ngoài nước trên “bản đồ” du lịch Việt Nam. Tuy nhiên, để phát triển du lịch bền vững, trong thời gian tới, Ninh Bình cần thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp hơn nữa.

TIỀM NĂNG, LỢI THẾ CỦA MẢNH ĐẤT CỔ ĐÔ HOA LƯ

Ninh Bình nằm gần địa bàn kinh tế trọng điểm phía Bắc với tuyến hành lang Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh. Về lĩnh vực du lịch, tỉnh Ninh Bình cũng ở liền kề tam giác tăng trưởng du lịch Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh, sự phát triển du lịch Ninh Bình nằm trong tổng thể phát triển du lịch của cả nước sẽ tạo đà hình thành một tứ giác tăng trưởng du lịch mới: Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh - Ninh Bình qua Quốc lộ 1A, Quốc lộ 10 và các sân bay Cát Bi, Nội Bài, hệ thống cảng biển, cảng sông đáp ứng nhu cầu vận chuyển khách đến Ninh Bình. Những yếu tố trên là điều kiện thuận lợi để tỉnh Ninh Bình giao lưu, phát triển kinh tế, du lịch với các tỉnh, thành phố trong nước và quốc tế.

Bên cạnh đó, Ninh Bình còn là vùng đất có nhiều di tích, danh lam thắng cảnh nổi tiếng của đất nước, như “Hạ Long trên cạn” hoà quyện cùng bản sắc văn hoá, tạo cho Tỉnh các thế mạnh để phát triển du lịch. Tiêu biểu như: Cố đô Hoa Lư - vùng đất là kinh đô của nước ta gắn liền với ba vương triều: Đinh - Tiền Lê - Lý, với ba vị anh hùng dân tộc: Vua Đinh Tiên Hoàng, Vua Lê Đại Hành và Vua Lý Thái Tổ.

Hiện nay, Ninh Bình có 7 khu du lịch chính là: Khu du lịch sinh thái Tràng An - Tam Cốc Bích Động - Cố đô Hoa Lư; Khu du lịch trung tâm thành phố Ninh Bình; Khu du lịch Vườn Quốc gia Cúc

Phượng - Kỳ Phú - hồ Đồng Chương; Khu du lịch suối nước nóng Kênh Gà - động Vân Trình - khu bảo tồn đất ngập nước Vân Long - chùa Địch Lộng - động Hoa Lư; Khu du lịch thị xã Tam Điệp - phòng tuyến Tam Điệp - Biện Sơn; Khu du lịch hồ Yên Thắng - hồ Đồng Thái - động Mã Tiên; Khu du lịch vùng ven biển Kim Sơn.

Tỉnh Ninh Bình còn có 78 di tích lịch sử văn hoá và danh lam thắng cảnh được xếp hạng cấp quốc gia và 99 di tích được xếp hạng cấp tỉnh, trong đó có Chùa Bái Đính, ngôi chùa lớn nhất ở nước ta, có diện tích 700 ha.

Về lễ hội, Ninh Bình cũng là tỉnh có nhiều tiềm năng. Theo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Ninh Bình, cả Tỉnh có 74 lễ hội truyền thống và nhiều hội làng mang đậm yếu tố dân gian, đậm đà văn hoá của vùng đất châu thổ sông Hồng. Ninh Bình còn nổi tiếng với bún mọc Kim Sơn, rượu Lai Thành, tái dê, ngọc dương tửu, cá rô Tổng Trường (Hoa Lư), nem chua Yên Mạc, mắm tép Gia Viễn, cá chuối nướng Vân Long, nhất hưởng thiên kim (cơm cháy), rượu cần Nho Quan...

THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN

Nhằm phát huy tối đa những tiềm năng, lợi thế hiện có về phát triển du lịch, trong những năm qua, Ninh Bình đã ban hành nhiều cơ chế, chính sách để tạo điều kiện thuận lợi nhất cho du lịch phát triển. Điển hình đó là: Nghị quyết 15-NQ/TU, ngày 13/09/2009 về phát triển du lịch đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030, đã tạo động lực thúc đẩy du lịch Ninh Bình phát triển. Qua đó, công tác lập quy hoạch tổng thể, quy hoạch chi tiết phát triển du lịch; thu hút đầu tư, xây dựng kết cấu hạ tầng, công tác quản lý nhà nước, đào tạo nguồn nhân lực, xúc tiến, quảng bá... được các cấp, ngành, địa phương quan tâm, chú trọng thực hiện.

Ngày 23/11/2012, UBND tỉnh Ninh Bình cũng đã ban hành Quyết định số 28/2012/QĐ-UBND về việc

* Trưởng Cao đẳng Kỹ thuật Công nghiệp Hà Nội | Email: nguyenganhdungcdkt@gmail.com

ban hành quy định về chính sách ưu đãi và hỗ trợ đầu tư trên địa bàn tỉnh Ninh Bình. Theo đó, các dự án đầu tư thuộc danh mục kêu gọi đầu tư theo quyết định của UBND Tỉnh, sản xuất sản phẩm công nghệ cao, trong các khu du lịch được ngân sách tỉnh ứng trước 50% chi phí bồi thường, hỗ trợ và tái định cư theo phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư được cấp có thẩm quyền phê duyệt. Miễn giảm tiền thuê đất từ 11-15 năm tùy theo quy mô từng dự án.

Với phương châm đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn của Tỉnh, trong nhiều năm qua, Ninh Bình đã tập trung huy động các nguồn lực đầu tư vào lĩnh vực này. Theo Sổ Du lịch tỉnh Ninh Bình (tách ra từ Sổ Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Ninh Bình vào ngày 01/12/2016), tính đến hết năm 2016, toàn Tỉnh đã thu hút 33 dự án của các tổ chức, cá nhân đầu tư vào lĩnh vực du lịch với số vốn đăng ký trên 12.568 tỷ đồng. Tiêu biểu là: Dự án đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng đường bộ vào Khu du lịch sinh thái Thung Nham với tổng số vốn là 23,1 tỷ đồng; Khu dịch vụ trung tâm thành phố Ninh Bình đã thu hút 11 dự án đầu tư với tổng mức đầu tư 2.654 tỷ đồng bằng nguồn vốn của các doanh nghiệp...

Cùng với việc xây dựng môi trường du lịch văn minh, chuyên nghiệp, ngành du lịch cũng đã tăng cường công tác thông tin xúc tiến, quảng bá hình ảnh của Tỉnh. Theo đó, Ninh Bình đã triển khai tích cực các hoạt động tuyên truyền, quảng bá với các hình thức đa dạng thu hút sự quan tâm của du khách. Đặc biệt, Trang Thông tin điện tử Du lịch Ninh Bình bằng các thứ tiếng Anh, Pháp, Việt Nam đã thu hút đông đảo lượng người truy cập. Trong năm 2016, trang thông tin này đã thu hút được trên 3,6 triệu lượt người truy cập. Tỉnh cũng phối hợp với Đài Truyền hình Việt Nam và Đài Phát thanh và Truyền hình Ninh Bình tổ chức thực hiện các chương trình truyền hình quảng bá, giới thiệu du lịch Ninh Bình; phối hợp với 18 trung tâm thông tin xúc tiến du lịch của các tỉnh khác để trao đổi banner, logo liên kết website nhằm tăng cường công tác tuyên truyền, quảng bá các hoạt động văn hóa, thể thao và du lịch giữa các tỉnh. Từ năm 2013 đến năm 2016, Ninh Bình đã tham gia hội chợ Du lịch quốc tế Thailand Travel Mart Plus (TTM+) tổ chức ở Thái Lan; tham gia chương trình phát động thị trường và hội chợ Du lịch quốc tế JATA tại Nhật Bản. Xây dựng album ảnh điện tử quảng bá điểm đến Di sản Văn hóa và Thiên nhiên thế giới Quần thể danh thắng Tràng An, xuất bản và phát hành gần 11.600 ấn phẩm, tài liệu quảng bá du lịch; Tổ chức xúc tiến du lịch tại 16 hội chợ, hội nghị, hội thảo trong và ngoài nước.

Để đảm bảo phục vụ tối đa cho nhu cầu của khách du lịch, tính đến hết năm 2016, toàn Tỉnh đã có 419 cơ sở lưu trú với 5.384 phòng nghỉ, trong đó có hàng nghìn phòng nghỉ đạt tiêu chuẩn 3-5 sao.

Với những nỗ lực đó, du lịch Ninh Bình đã có nhiều khởi sắc. Năm 2016, toàn Tỉnh đã đón khoảng 6,2 triệu lượt khách, tăng 5,08% so với năm 2015, gấp 3 lần so với năm 2010. Trong đó: khách quốc tế là 650 nghìn lượt khách; khách nội địa 5,55 triệu lượt; khách đến các

cơ sở lưu trú là 500 nghìn lượt. Doanh thu từ du lịch ước đạt 1.500 tỷ đồng.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, du lịch Ninh Bình còn tồn tại một số hạn chế, bất cập, đó là:

Thứ nhất, công tác quản lý, quy hoạch ở một số khu, điểm du lịch chưa chặt chẽ; hiệu quả kinh doanh du lịch còn hạn chế; mức chi tiêu, số lượng khách lưu trú và thời gian lưu trú của khách tại Ninh Bình còn thấp; tính chuyên nghiệp trong kinh doanh du lịch chưa cao.

Thứ hai, du lịch Ninh Bình chủ yếu vẫn dựa vào khai thác những lợi thế tự nhiên sẵn có, sản phẩm và dịch vụ tại các khu, điểm du lịch tuy đã được cải thiện, song còn đơn điệu; chất lượng dịch vụ, nhất là dịch vụ ăn, nghỉ còn thấp; các khu du lịch thiếu nhiều dịch vụ hỗ trợ.

Thứ ba, công tác phát triển thị trường và quảng bá, xúc tiến du lịch chưa thực sự chuyên nghiệp, việc tham gia các hoạt động quảng bá, xúc tiến du lịch tại nước ngoài chưa được thường xuyên, chưa tạo ra điểm nhấn về đặc thù du lịch của Tỉnh; dịch vụ kinh doanh lữ hành, nhất là lữ hành quốc tế còn hạn chế.

Thứ tư, nhân lực du lịch chưa được thực sự chuyên nghiệp, chậm cải thiện, tỷ lệ lao động chưa qua đào tạo nghiệp vụ còn cao, trình độ sơ cấp chiếm số lượng lớn, khả năng giao tiếp bằng ngoại ngữ còn yếu.

MỘT SỐ ĐỀ XUẤT

Để phát triển du lịch Ninh Bình theo hướng bền vững, theo chúng tôi, Tỉnh cần thực hiện có hiệu quả một số giải pháp, như sau:

Một là, tập trung xây dựng quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội Tỉnh giai đoạn 2020, tầm nhìn 2050 theo quy hoạch chung thành phố Ninh Bình mở rộng; quy hoạch tổng thể và chi tiết Quần thể danh thắng Tràng An; quy hoạch hệ thống cơ sở lưu trú giai đoạn 2015-2030; quy hoạch Khu du lịch Kênh Gà - động Văn Trình, hồ Đồng Thái; nghiên cứu điều chỉnh quy hoạch Khu du lịch sinh thái Vân Long, sông Sào Khê. Quản lý chặt chẽ các quy hoạch du lịch đã được duyệt; tuyên truyền, vận động nhân dân, các doanh nghiệp tự giác tháo dỡ các công trình xây dựng vi phạm, lập hồ sơ và xử lý theo quy định của pháp luật.

Hai là, chú trọng đầu tư vào các dự án, công trình có ảnh hưởng lớn đến sự

phát triển du lịch của Tỉnh, như: Quần thể danh thắng Tràng An, cố đô Hoa Lư, quảng trường Đinh Tiên Hoàng Đế, khu công viên động vật hoang dã Việt Nam tại huyện Nho Quan, nạo vét sông Sào Khê, các dự án sân golf, khu Kênh Gà - động Vân Trình; các dự án giao thông kết nối với các khu, điểm trong vùng du lịch, như: chùa Hương, đền Trần, thành nhà Hồ, cố đô Huế... Khuyến khích, tạo điều kiện để các doanh nghiệp đầu tư sản xuất các mặt hàng lưu niệm ở các làng nghề của Ninh Bình (cói, thêu ren, đá, gỗ mỹ nghệ mang đặc trưng văn hóa của Ninh Bình), phát triển các sản phẩm du lịch đặc sắc, như: đặc sản dê núi Trường Yên, rượu Kim Sơn, nem Yên Mạc, cơm cháy...

Ba là, tăng cường công tác quản lý nhà nước về du lịch; đẩy mạnh công tác tuyên truyền, tạo sự chuyển biến mới về nhận thức, hành động của các cấp ủy, chính quyền và nhân dân về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của phát triển du lịch đối với phát triển kinh tế - xã hội của Tỉnh; xây dựng cơ chế khai thác, quản lý, sử dụng nguồn thu từ du lịch, bảo đảm hài hòa lợi ích giữa Nhà nước - doanh nghiệp - người dân; gắn kết chặt chẽ giữa quản lý nhà nước về du lịch và quản lý tài nguyên, môi trường, bảo vệ môi trường sinh thái, chấn chỉnh các hoạt động dịch vụ tại các khu, điểm du lịch,

tạo hình ảnh thân thiện, văn minh cho du lịch Ninh Bình. Tăng cường thanh tra, kiểm tra, xử lý sai phạm của các khách sạn, nhà hàng, hãng du lịch lữ hành, các vi phạm về vệ sinh môi trường. Cũng cố hoạt động của Hiệp hội Du lịch Ninh Bình bảo đảm hiệu quả, thiết thực, tiến tới thành lập các hiệp hội khách sạn, hiệp hội đầu bếp, bảo đảm phát triển du lịch bền vững.

Bốn là, cần đa dạng hóa các loại hình sản phẩm du lịch, trong đó chú ý đến sự tinh tế, độc đáo, khác biệt của sản phẩm; Đẩy mạnh phát triển các loại hình văn hóa truyền thống của địa phương phục vụ khách du lịch; Tăng cường đầu tư các điểm vui chơi giải trí về đêm, như: chợ đêm, diễn xướng, tham quan chiêm bái về đêm...

Năm là, đẩy mạnh công tác quảng bá, xúc tiến du lịch trên các phương tiện truyền thông có uy tín trong nước và quốc tế. Tiếp tục tham gia các hội chợ, triển lãm du lịch quốc tế ở trong và ngoài nước; tổ chức thường xuyên chương trình Famtrip (hình thức du lịch tìm hiểu, làm quen, tiếp thị) để các hãng lữ hành, phóng viên các hãng thông tấn báo chí có uy tín đến Ninh Bình nghiên cứu, khảo sát, xây dựng các chương trình du lịch và quảng bá du lịch. Tăng cường hợp tác, liên kết du lịch với các địa phương trong khu vực Đồng bằng sông Hồng và các tỉnh, thành phố lớn, như: Hà Nội, Quảng Ninh, Huế, TP. Hồ Chí Minh.

Sáu là, tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chất lượng nhân lực du lịch; thường xuyên mở các lớp bồi dưỡng trình độ quản lý, kiến thức du lịch, ngoại ngữ và kỹ năng giao tiếp, ứng xử cho lực lượng tham gia vào hoạt động dịch vụ du lịch; mở rộng các hình thức liên kết đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ du lịch chuyên ngành cho các cơ sở lưu trú trên địa bàn Tỉnh. □

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Sở Du lịch tỉnh Ninh Bình (2016). *Báo cáo kết quả thực hiện công tác du lịch năm 2016 và phương hướng, nhiệm vụ năm 2017*
3. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Ninh Bình (2015). *Báo cáo kết quả thực hiện công tác văn hoá, thể thao và du lịch năm 2015 và phương hướng, nhiệm vụ năm 2016*
3. P. Thảo (2016). *Ninh Bình: Thành lập Sở Du lịch*, truy cập từ <http://www.baovanhoa.vn/dulich/87492.vho>

QUẢNG CÁO SỐ 01

THÁNG
01/2017

KINH TẾ VÀ DỰ BÁO

1. Công ty TNHH Một thành viên Xổ số kiến thiết Thủ đô	Bìa 2
2. Viễn thông Quốc tế	Bìa 3
3. Tổng công ty Đầu tư và Phát triển Nhà Hà Nội	Bìa 4
4. Tổng công ty cổ phần Dịch vụ kỹ thuật Dầu khí Việt Nam	Trang trong
5. Công ty Cổ phần đầu tư Thảo Dược Xanh	Trang trong
6. Công ty TNHH Quản lý khai thác khu công nghiệp Hòa Mạc	Trang trong
7. Trung tâm Xúc tiến đầu tư tỉnh Kon Tum	Trang trong
8. Công ty Cổ phần Nông dược HAI	Trang trong
9. Ban quản lý KKT Hải Phòng	Trang trong
10. Công ty Cổ phần vận tải và du lịch Hương Sơn	Trang trong
11. Ban quản lý KCN tỉnh Hậu Giang	Trang trong
12. Cục Thống kê tỉnh Tây Ninh	Trang trong